

ŠIBENSKI LIST

Ostvarenja odluka

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 311 — GOD. VII.

ŠIBENIK, 27. KOLOVOZA 1958.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Položeni vijenci na spomen ploču prvoboraca

18. o. m. izvršeno je svečano poaganje vijenaca na spomen-ploču šibenskih prvoboraca u Drnišu. Ovaj svečanosti prisustvovali su predstavnici političkih i društvenih organizacija Šibenika i Drniša, velik broj građana i drniška narodna glazba.

Vijence su položile organizacije Saveza boraca šibenika i Drniša, kao i općinske organizacije SSRN.

200 milijuna za izgradnju željezničkog čvora

Povećanjem operativne obale u šibenskoj luci postojeća lučka željeznička postrojenja postala su nedovoljna. Već nekoliko godina planirani spoj luke s juga pokazao se ove godine prijeko potrebnim. Poduzeće »Luka i skladišta« započelo je ovih dana preko građevnog poduzeća »Izgradnja«, — uz financijsku pomoć Direkcije jugoslavenskih željeznica Zagreb na definitivnoj izgradnji ovog

spoja, koji će, omogućiti lakši pre-tovar robe sa dijela operativne obale na Rogaču, te će ujedno služiti i kao osnova za izgradnju ostalih lučko-željezničkih postrojenja. Postojeći kolosijeci na obali bit će također povezani na ovaj spoj, dok će odvajanje ovog kolosijeka od glavnog bita na predjelu željezničke stanice u Mandalini. Glavnu zapreku za to izvršenje predstavlja postojeći ko-

losijek prema šipadu, koji će trebati premjestiti bliže obali. Odborni kredit za izgradnju željezničkog čvora kreće se u visini od oko 200 milijuna dinara. Pored tih radova predviđena je izgradnja stanične zgrade u Mandalini u vrijednosti od 4,5 milijuna, te izgradnja stanične zgrade u Ražinama u vrijednosti od 15 milijuna dinara. Stanična zgrada u Mandalini imat će, pored ostalog, sve potrebne sanitarne uređaje. U sklopu ovih radova podići će se most u blizini tvornice lakih metala »Boris Kidrič«, koji će s izgradnjom ceste do mosta koštati oko 15 milijuna.

Postoji mogućnost da se iz o-dobrenih sredstava izgrade još 2 kolosijeka na stanicu u Ražinama kao i vodovod koji bi snabijevao stanicu i ložionicu dovoljnim količinama vode. Osim gradnje kolosijeka i vodovoda, sve ostale radove izvodit će građevno poduzeće »Izgradnja«. Rok dovršenja navedenih objekata predviđa se do kraja ove godine, dok će dovršenje stanične zgrade u Ražinama uslijediti u srpnju slijedeće godine. Ova faza izgradnje služit će kao osnova za daljnji razvoj željezničke mreže na području šibenskog željezničkog čvora.

U Hrvatskoj i u čitavoj zemlji već imamo za ovih nekoliko mjeseci poslije odluka Sedmog kongresa i niz pozitivnih posljedica i rezultata. Proučavanje Rezolucije Sedmog kongresa i ostvarenja po ovom dokumentu već su tu ili će se osjetiti još jače u prvim mjesecima jeseni.

Rezolucija Sedmog kongresa Saveza komunista Jugoslavije je jedan od najznačajnijih dokumenata s Kongresa ponajviše zato jer predstavlja uputstvo članovima Saveza i direktivu za inicijativu i akciju na svakom mjestu gdje žive i djeluju.

Svakako su članovi Saveza komunista i prije djelovali u smislu programa i intencija svoje organizacije. Kongres je nizom dokumenata samo dao uspješne poticaje za još življe akcije i usmjerio rad brže, ukazujući i na puteve kao i na opasnosti i razne greške, da bi se strogo provodila linija SK koja je dugi niz godina čvrsta, određena i usmjerena putem daljeg razvitka socijalizma u Jugoslaviji.

Da bi se komunisti naoružali najmoćnijim oružjem koje im omogućuje uspješno djelovanje — oružjem znanja, stavovi Rezolucije se izvršavaju i opsežnim pripremama za proučavanje Programa jer je to također dio obaveza iz Rezolucije Sedmog kongresa.

Međutim, još prije, do kraja srpnja sve partijske organizacije Hrvatske (a i Jugoslavije) proučile su samu rezoluciju. Svi članovi Saveza komunista učestvovali su u tom proučavanju značajnog dokumenta po kome sada djeluju.

Po tome aktuelnom uputstvu za djelatnost organizacija i komunista sve organizacije i svi članovi SK stalno imaju pred očima odluke Kongresa sažete u Rezoluciji i stalno pronalaze rješenja svih tekućih zadataka po direktivama iz Rezolucije.

Rezolucija sadrži sve ono što je slovo zakona za svakog komunistu u radu za napredak zemlje i socijalizma. Rezolucija sadrži zadatke koje treba izvršavati. Da li komunisti radi u industriji, da li je funkcioner komunista ili djeluje u poljoprivredi ili ma na kojem drugom položaju i radnom mjestu, u Rezoluciji će naći sebe. Svaka pozitivna akcija za jačanje socijalističkih odnosa i socijalizma uop-

će naći će svoje usmjeravanje u ovom dokumentu.

Ne samo komunisti nego i svi građani Jugoslavije u Rezoluciji nalaze smisao i sadržaj naših sadašnjih prilika i zadataka. Očekuje se sada da ostvarenja stavova Rezolucije donesu što više koristi zajednici.

Treba ukazati i na to da Rezolucija sadrži samo ono što je već predviđeno našim pozitivnim zakonima ili će se predviđeti zakonima koji imaju da se uskoro donesu.

Proučavanje i ostvarivanje zadataka iz Rezolucije Sedmog kongresa u organizacijama ustvari je bilo spojeno s proučavanjem pisma CK SKJ, koje je poslato prije toga. Zadaći koji su bili na prvom redu i naročito oni koje je na rješavanje iznijelo Pismo (od kojih su mnogi pozitivno i brzo riješeni) dopunjeni su sada zadacima i smjernicama u Rezoluciji Sedmog kongresa.

Već tokom ljeta u poduzećima su partijske organizacije, u smislu rezolucije, obuhvatale pitanja proizvodnje, produktivnosti rada, kooperacije odnosa komunista-poduzeća, životnog standarda, djelovanje organa upravljanja i druge slične probleme, koje je osvijetlila Rezolucija. U selima se osjećala među komunistima življe kretanje i više brige za podizanje prinosa i za osposobljavanje zadruga za kooperaciju, a u teritorijalnim organizacijama obračeno je još više pažnja radu društvenih organizacija i drštenom samoupravljanju građana. Komiteti SK brinuli su se, da je ovaj rad stalno živahan i da se vrši sistematski.

U ovim ljetnim danima, iako su na dnevnom redu godišnji odmor, ipak postavke rezolucije djeluju na terenu kao i što se život odvija bez zastoja. U jesenim mjesecima svakako će se osjetiti još jače pulsiranje na svima sektorima ljudske djelatnosti jer zadaci koje je postavila Rezolucija Sedmog kongresa, pošto predstavljaju sam život, nit se mogu skiniti, nit se skidaju s dnevnog reda. Ovi zadaci svuda izbijaju na prvom mjestu, jer masa članova Saveza komunista i aktivista iz SSRN, na svakom mjestu, nastoje stvaralački, nesebičnim zalaganjem i napornim ostvarenjem postavljene zadatke, oživotvoriti djelatna sve stavove odluka Kongresa.

PISMO S AUTOPUTA

USPJEH

Po završetku prve dekade mjeseca kolovoza, Glavni štab omladinskih radnih brigada na Autoputu »Bratstvo-jedinstvo«, donio je odluku o proglašavanju udarnim 126 najboljih radnih brigada.

Povodom odluke Glavnog štaba organizirana je u haselju svečanost. Defiliralo je osam brigada: šibenska, beogradska dobojska, tetovska, istarsko — pulska, negotinsko — zaječarska, mursko-subotska i brigada studenata veterine Jugoslavije. Proglas o imenovanju udarničkih brigada saopćio je član Glavnog štaba ing. Jože Mušić. Iz našeg naselja udarničke su: beogradska, negotinsko-zaječarska, istarsko-pulska, i brigada studenata veterine i što nas je najviše obradovalo — šibenska brigada. Bolju normu na radilištu od naše, koja je 121% imaju samo beogradska i istarsko-pulska brigada.

Ušli smo u drugu dekadu, koja obećaje još bolje rezultate od prve. Počeli smo ovako: prvog dana 171%, drugog 241%, trećeg 154% pa četvrtog 150%. Takve rezultate na gradilištu ne postize niti jedna brigada iz našeg naselja. Čekamo nestrpljivo svršetak druge dekade i — nadamo se najboljem.

Primamo prve pohvale za rad na kulturno — prosvjetnom polju. Nedavno smo u zajednici sa našim susjedima studentima veterine održali priredbu, koja se sastojala od nekoliko skečeva, narodnih pjesama i crtica iz logorskog života. Pobrali smo ap'auz brojnih posjetilaca iz okolnih sela i naravno — ostalih brigada.

Uskoro će se u Novom Mjestu održati sportsko natjecanje, na kojem će se takmičiti najbolji brigadiri sa čitavog Autoputa. Naša nogometna, šahovska, odbojkaška i rukometna ekipa marljivo trenira. Nadamo se, da ćemo postići dobre rezultate.

Ž. Batarelo

15-godišnjica V. dalmatinske udarne brigade

TEŽAK ALI SLAVAN PUT

Trinaestog kolovoza ove godine u Kninu je svečano proslavljena 15-godišnjica formiranja Pete dalmatinske udarne brigade. Osnovana prije 15 godina u selu Plavno od boraca Dalmacije i Like, ova brigada je prošla slavan i težak put i na tome putu pobrala velike uspjehe.

Početne forme naše vojne organizacije bile su diverzantske grupe i partizanski odredi. 1942. i 43. godina, bile su godine formiranja velikih vojnih jedinica — brigada, divizija i korpusa. Jedna od tih jedinica bila je i Peta dalmatinska udarna brigada. O borbenoj vrijednosti i slavnom putu ove brigade najbolje govore podaci iz njenih okršaja sa neprijateljem. U toku NOB ova brigada je ubila 4.916, ranila 1.253 i zarobila 1.580 neprijateljskih oficira i vojnika. Za isto vrijeme ona je izgubila 1.000 svojih boraca i oko 90 rukovodilaca. Iako su njene žrtve 1:7, ona je kao što se vidi i u krvi dala veliki doprinos pobjedi naših naroda nad fašističkim osvajačima i domaćim izdajnicima. U okršajima koje je imala sa neprijateljem po Dalmaciji, Istri i Hrvatskom Primorju, brigada je zarobila ogromne količine ratnog materijala, kao na primjer: 42 topa, 10 tenkova, 135 kamiona, 37 minobacača, 58 mitraljeza, 247 puškomitraljeza, 21 laki bacač, 3.453 puške, 24 motocikla, 16.284 granate, 1.000.000 pušanih metaka, 199 automata, 4 PT puške, 13 PA mitraljeza, 2 četverocijevna mitraljeza, 244 pištolja, 4 oklopna automobila, 27 radio — stanica, 261 konja, 10 vagona razne opreme i t.d.

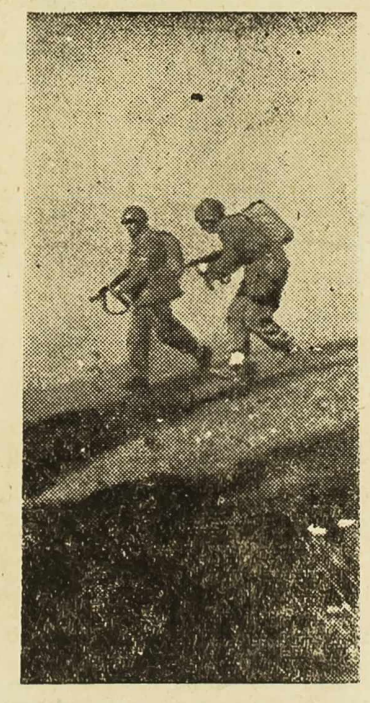
Peta dalmatinska udarna brigada dala je iz svoje sredine 7 komandanata i 7 komesara brigade, kao i niz mladih rukovodilaca. Iz njenih redova izrasla su i 4 narodna heroja, koji su dobili najviše priznanje naših naroda. Krajevi, kroz koje je ova brigada prolazila, upoznali su njene herojske podvige, opjevali njene borbe i rukovodioce.

Na svijetlim tradicijama ove brigade, danas se odgajaju stotine mladih vojnika. Na primjerima

njenih boraca iz rata oni se uče, kako se valja boriti za svoj narod, za slobodu i nezavisnost svoje zemlje. Naši mladi vojnici znaju cijenu žrtve koje je dala njihova brigada i spremni su da se, kao što su to i njihovi drugovi činili, bore do posljednje kapi krvi za nezavisnost naše zemlje kada bi ona bila ugrožena sa ma koje strane.

Iz naše slavne prošlosti mogla je da izraste i izrasla je naša slavna sadašnjost, a samo takva može biti i naša budućnost.

B. Šačić, ppuk. JNA

Erveničani u Žegaru

Kao što su odlučili na svom sastanku, komunisti Ervenika su u nedjelju dobrovoljno radili na izgradnji osmogodišnje škole u susjednom selu Žegar. Kroz to vrijeme Erveničani su dovozili pijesak, miješali beton, zakopavali temelje i drugo. Ukupno su dali 200 radnih sati. Žegarani pričaju da su Erveničani dali primjer svima. Interesantno je što je raspodjela čavač prodavaonice OPZ molio da mu dozvole da zatvori prodavaonice, da i on ide s ostalim komunistima u Žegar, da pomogne tamošnjim drugovima da što prije izgrade školu.

Žegarani su svojim susjedima poklonili veliku pažnju. Dovedli su ih i odvezli svojim kamionima a poslije završenog rada priredili im ručak.

To je zaista lijep primjer uzajamne pomoći između susjednih sela. (I.S.)

Iz kninske komune

NAPREDAK ZDRAVSTVENE SLUŽBE

Od oslobođenja učinjeni su znatni naponi na poboljšanje i otklanjanju teških higijensko-zdravstvenih prilika na području kninske općine. Međutim, sve te mjere narodnog odbora i zdravstvenih radnika bile su ometane raznim objektivnim teškoćama. Radilo se o oskudnom prostoru, nedovoljnoj opremi ili pomanjkanju višeg i srednjeg medicinskog kadra. Porast broja industrijskih radnika, povećanje broja osiguranih i članova njihovih porodica, kao i utjecaj raznih formi zdravstvenog prosvjetovanja, uzrokovalo je sve veći pritisak na kapacitete zdravstvenih ustanova i nedovoljan broj liječnika, tako da je na jednog ljekara otpadalo stanovništvo čitave općine. Došlo je do toga, da je zdravstvena služba, koja se nije razvijala uporedo s privrednim razvojem kraja, postala usko grlo a to se odražava na kvalitet pregleda i liječenja, a pogotovo se nije moglo pomišljati na proširenje i približavanje zdravstvene službe seoskom stanovništvu. Ovo je i razumljivo, kad se ima u vidu, da je pred deset godina u Kninu postojao samo jedan liječnik opće prakse za vanbolničku službu.

Velika je razlika u radu i izgledu zdravstvene stanice danas i ranije. Prije, onaj stari ambijent nepovoljno je djelovao na ljude koji su se tu nalazili, a danas u novim, većim, zračnim i svijetlim prostorijama, pacijenti se osjećaju zadovoljnije, kao i zdravstveni radnici i ostalo osoblje koje tu radi. U svim naporima za poboljšanje zdravstvene službe, zdravstveni radnici Knina nalaze na veliko razumijevanje i pomoć ne samo narodnog odbora, nego i organa Zavoda za socijalno osiguranje, počem od republičkog i kotarskog, pa do filijale.

SIRI SE MREŽA SEKTORSKIH AMBULANTI PO SELIMA

Pošto se u Kninu broj liječnika povećao od kojih već sada zdravstvena stanica ima 6, a kroz godinu, dvije. bit će ih još više, jer se nalaze pri kraju studija, to se prešlo na proširenje zdravstvene službe u nekoliko većih seoskih centara. Ove ambulante već rade u Strmići, Kosovu i Mokrom Polju, a uskoro će proraditi u Polači, Plavnu i Radučiću. U pripremama za osnivanje ovih ambulanti, političke i privredne organizacije na selu, kao i sami mještani, pružili su dragocijnu pomoć, koja se sastojala u različitim vidovima. U Kosovu rudnik sadre ustupio je svoju prostoriju, u Strmići, Ciglanu, »Žitoprerada« i poljoprivredna zadruga, također su stvorili uslove za rad ambulante, u Polači je dovršena adaptacija jednog dijela zadržnog doma za potrebe zdravstvene službe u ovom udaljenom podinarskom selu. U Plavnu su mještani osigurali prostoriju i pribavili dio namještaja. To je privremena mjera, jer Plavanjci žele izgraditi novu zgradu za sektorsku ambulantu, kao spomenik palim borcima tog

UNAPREĐENJE ZDRAVSTVENE SLUŽBE VAŽAN ZADATAK KOMUNE

Od kraja prošle i naročito u prvom polugodištu ove godine za bilježenje je osobit napredak. Poznavajući prilika, s pravom govore, da je u ovom pogledu učinjeno više za nekoliko posljednjih mjeseci, nego za proteklih deset i više godina. Naravno, nije to nastalo stihijski, Na vrijeme se povelu računa o školovanju medicinskog kadra, koji je strahovito nedostajao. Uporedo je rješavano pitanje materijalne baze, opreme i prostora za bolji rad zdravstvene stanice i osnivanje ambulanti poselima. U rješavanju ovih zadataka učinjena je velika prekretnica na komuni,

Više godina zdravstvena stanica

je radila u tijesnim i neprikladnim prostorijama, upravo u nemogućim uslovima. Zato je trebalo osigurati druge i bolje prostorije, a takvih u Kninu nije bilo. Onda je došlo u obzir južno krilo općinske zgrade, ali izboriti te prostorije nije bilo lako.

Većka je razlika u radu i izgledu zdravstvene stanice danas i ranije. Prije, onaj stari ambijent nepovoljno je djelovao na ljude koji su se tu nalazili, a danas u novim, većim, zračnim i svijetlim prostorijama, pacijenti se osjećaju zadovoljnije, kao i zdravstveni radnici i ostalo osoblje koje tu radi. U svim naporima za poboljšanje zdravstvene službe, zdravstveni radnici Knina nalaze na veliko razumijevanje i pomoć ne samo narodnog odbora, nego i organa Zavoda za socijalno osiguranje, počem od republičkog i kotarskog, pa do filijale.

SIRI SE MREŽA SEKTORSKIH AMBULANTI PO SELIMA

Pošto se u Kninu broj liječnika povećao od kojih već sada zdravstvena stanica ima 6, a kroz godinu, dvije. bit će ih još više, jer se nalaze pri kraju studija, to se prešlo na proširenje zdravstvene službe u nekoliko većih seoskih centara. Ove ambulante već rade u Strmići, Kosovu i Mokrom Polju, a uskoro će proraditi u Polači, Plavnu i Radučiću. U pripremama za osnivanje ovih ambulanti, političke i privredne organizacije na selu, kao i sami mještani, pružili su dragocijnu pomoć, koja se sastojala u različitim vidovima. U Kosovu rudnik sadre ustupio je svoju prostoriju, u Strmići, Ciglanu, »Žitoprerada« i poljoprivredna zadruga, također su stvorili uslove za rad ambulante, u Polači je dovršena adaptacija jednog dijela zadržnog doma za potrebe zdravstvene službe u ovom udaljenom podinarskom selu. U Plavnu su mještani osigurali prostoriju i pribavili dio namještaja. To je privremena mjera, jer Plavanjci žele izgraditi novu zgradu za sektorsku ambulantu, kao spomenik palim borcima tog

UNAPREĐENJE ZDRAVSTVENE SLUŽBE VAŽAN ZADATAK KOMUNE

Od kraja prošle i naročito u prvom polugodištu ove godine za bilježenje je osobit napredak. Poznavajući prilika, s pravom govore, da je u ovom pogledu učinjeno više za nekoliko posljednjih mjeseci, nego za proteklih deset i više godina. Naravno, nije to nastalo stihijski, Na vrijeme se povelu računa o školovanju medicinskog kadra, koji je strahovito nedostajao. Uporedo je rješavano pitanje materijalne baze, opreme i prostora za bolji rad zdravstvene stanice i osnivanje ambulanti poselima. U rješavanju ovih zadataka učinjena je velika prekretnica na komuni,

sela. U Radučiću poduzeće »Tempo«, koje radi na izgradnji pruge Knin — Zadar, također će pomoći selu, da što prije dobije ambulantu. Dva do tri puta tjedno liječnici zdravstvene stanice, posjećuju seoske ambulante i vrše preglede.

ZDRAVSTVENA STANICA U KNINU PRERASTA U DOM NARODNOG ZDRAVLJA

Svakog dana od 7 ujutro do 8 sati naveče, to je radno vrijeme kninske zdravstvene stanice. Dvije ambulante opće prakse i dvije u dječjem dispanzeru, rade do podne, a poslije podne jedna ambulanta opće prakse i Savjetovalište za trudnice i djecu. Zuba ambulanta također radi dvokratno. Stanica raspolaže sada sa 6 liječnika i jednim stomatologom, kao potrebnim srednjemedicinskim kadrom.

Svaki trakt ima tri prostorije: čekaoicu, ambulantu i prostorije za malu kirurgiju. Liječnici se prema potrebi služe rentgenom i laboratorijem. I čekaoicu su dobile novi suvremeniji namještaj, pa liče na male klupske prostorije.

Sklopljeni su ugovori za nabavku nove opreme, još jedne kompletne zubne ambulante i drugog rentgen aparata.

Od 1. augusta u zdravstvenoj stanici uspostavljeno je noćno dežurstvo i služba hitne pomoći. Priprema se osnivanje dispanzera za žene, a u dogledno vrijeme i dispanzera, za prućana oboljenja. U toku jeseni proradit će punkt za kontracepciju.

Pošto je ustanova svojom veličinom i djelatnošću prerasla djelokrug rada zdravstvene stanice, dat će se prijedlog za osnivanje Doma narodnog zdravlja.

Svi oni koji su doprinijeli unapređenju vanbolničke službe na području kninske općine, zaslužuju pohvalu i priznanje naroda ovog kraja. (AM)

POSTAVLJENA PUMPA NA ČATRNJI U VRSNOME

Ovih dana postavljena je klipna pumpa na čatrnji u Vrsnome, čime je prestao primitivni način zahvatanja vode račnim sudom. Poznato je da se nečistim sudom i konopom može voda zagađati i eventualno prenijeti zarazne bolesti ili parazite. Takova pumpa postaviti će se na čatrnji osnovne škole u Boraji.

Postavljanje ovih pumpi izvodi Higijenska stanica u Šibniku sa sredstvima koja je osiguralo Zavod za socijalno osiguranje. Mještani Vrsnoga pozdravili su ovu mjeru, kojoj je cilj osiguranje njihova zdravlja. (K)

O društvenoj aktivnosti omladine

Mnogostruke želje - jedan zadatak

Gotovo stopostotno obuhvaćanje omladine osmogodišnjim školovanjem uvjetovalo je povećanje općeobrazovnog nivoa. Čovjek s većim obrazovanjem ima i druge promjene u društvenom životu, nego što ih ima onaj s manjim obrazovanjem. On želi da se završava i društveno djeluje u sredini, koja odgovara njegovom obrazovanju. On želi da zabava i društveni rad budu na nivou njegova obrazovanja.

To, dakako, nisu jedini razlozi iz kojih bi prošle želje mladih ljudi za sadržajnijim društveno-zabavnim životom. Sveopći i svakodnevni napredak zahvaća oblasti kulturnog, sportskog i zabavnog života. Razumljivo, u takvoj situaciji u skladu s boljim i različitijim uvjetima stvaraju se i nove želje, koje su ustvari dio opravdanih životnih potreba.

U posljednje vrijeme osnovane su tako mnoge nove kulturne institucije, a mnoge su razvile svoje djelovanje do neslućenih mogućnosti. Samo u razna kulturno-umjetnička društva na području Hrvatske učlanjeno je oko 100 tisuća mladića i djevočaka, a gotovo isto toliko okupljaju ih društva Prosvjetnog sabora.

U masovnoj sportskoj djelatnosti broj aktivnih mladih učesnika porastao je u proteklih pet godina za 10 puta, ili: sa 30 na 300 tisuća!

Podaci iz ostalih organizacija koje okupljaju omladinu svjedoče o jednako velikom i svestranom zanimanju mladih ljudi za razne oblike društvene aktivnosti.

Stanje je uglavnom takovo da je zanimanje veće nego što su postojeće mogućnosti. S obzirom na to, aktualno je pitanje što može učiniti organizacija mladih, to jest Narodna omladina da bi mladim ljudima pomogla ispuniti njihove želje. Aktiv Narodne omladine do sada prestao je biti jedino mjesto na kojem bi se odvijale sve aktivnosti mladih ljudi. On može da zadovolji samo dio njihovih interesa i sklonosti. Ali, organizacija Narodne omladine kao cjelina u širem gledanju na stvari može, a i trebala bi, da preuzme odgovornost za rješavanje važnijih problema organizacija koje na raznim društvenim aktivnostima okupljaju mlade ljude, kako bi sa uspjehom ostvarile zadatke zbog kojih i postoje.

Za Narodnu je omladinu u prvom redu neobično važno pitanje odgoja u društvenim organizacijama. Budući da tu omladina dolazi ponukana svojim interesima i sklonostima, to postoje i odlični preduvjeti za razvijanje odgojnog djelovanja. Izvjesne probleme u pravo je tu moguće uspješno riješiti. Ali, gotovo sve ovisi o ljudima koji radom tih organizacija rukovode. Ovisi, koliko su spo-

sobni i umjetni da razvijaju pozitivne odlike mladih ljudi.

Kadrovi se školuju redovno, a i na seminarima što ih organiziraju pojedine organizacije. U zadnjih nekoliko godina te je seminare prošlo svega oko 2000 polaznika, tako da je broj stručnih rukovodilaca u raznim kulturno-umjetničkim, i drugim društvima daleko manji nego što zahtijevaju potrebe. Društva se za sada oslanjaju u prvom redu na one kadrove, koji izlaze iz škola, no pokušaji nekih kotareva, kao na primjer Varaždina, Vinkovaca, Virovitice i Karlovca, gdje su prošlih godina osnivani jednogodišnji tečajevi za rukovodioce kulturno-umjetničkih i sportskih društava, pokazuju ustvari da je svaki kotar u okviru svojih mogućnosti u stanju samostalno organizirati osposobljavanje kadrova prema vlastitom nahođenju i potrebama.

Na selu su nosioci, rukovodioci i organizatori kulturnog, zabavnog i sportskog života većinom mladi učitelji. S obzirom na složenost društvenog posla, koji ceka mladog učitelja i tu bi valjalo učiniti jednu promjenu. Naime, društveni rad koji postoji u okviru učiteljske škole trebao bi objediniti i

elemente seminara, kako bi se mlade učitelje potpuno osposobilo za organizatore i stručne rukovodioce svih aktivnosti, koje će po dolasku u svoje mjesto službovanja trebati da razvijaju.

Dakako, u ovim pitanjima najvažnije je znati: koga i kako osposobljavati. Nije dovoljno samo da stanoviti broj ljudi usvoji određeno stručno znanje, nego valja priznati i njihovu aktivnost u društvu, valja ih za društveni rad osposobiti stručno i politički, pa će u tom slučaju otpasti pritužbe da jedan dio kadrova u društvenim organizacijama unosi stara i nesocijalistička shvaćanja. A baš ove potrebe nalažu organizacijama i aktivnima Narodne omladine da se u tom pravcu i na odgovarajući način najviše angažiraju.

Kadrovi su uglavnom jedan od najvažnijih preduvjeta dobro zasnovana i usmjerena rada društvenih organizacija koje okupljaju omladinu. Šta se tiče materijalnih mogućnosti one nipošto nisu nepovoljne. Prošle godine, na primjer, u 65 kotareva samo za fizički odgoj omladine utrošeno je 600 milijuna dinara. A i ubuduće pomoć zajednice društvenim organizacijama bit će izdašna.

Povećani radni staž kod rudara

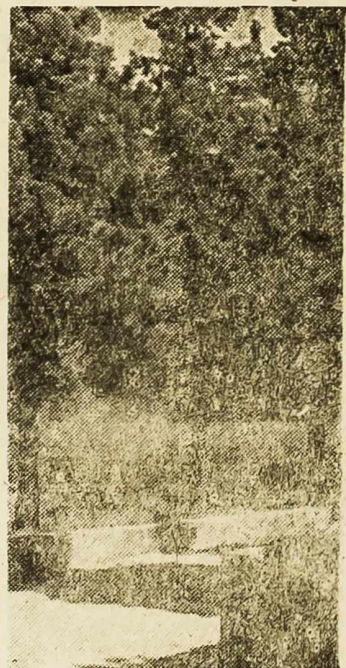
Beneficiranim radnim stažom ili radnim stažom sa uvećanim trajanjem nazivljemo ono vrijeme rada, koje osiguranik provede na poslovima okarakteriziranim kao naročito teškim i za zdravlje štetnim, a koje vrijeme se računa više nego što je provedeno. Ova institucija je novim Zakonom o mirovinskom osiguranju u mnogome proširena.

Poslovi rudara i ostalih radnika koji rade na podzemnim poslovima u rudnicima po pomenutom Zakonu se smatraju kao naročito teški i po zdravlje štetni poslovi, pa se vrijeme provedeno na takovim poslovima računa se uvećanim trajanjem u ostvarivanju prava na mirovinsko osiguranje. Zakon razlikuje dvije kategorije tih poslova. U prvu kategoriju spadaju podzemni poslovi u rudnicima i to neposredno na proizvodnji, kao što su poslovi kopača, mladeg kopača, ščara, podgrađivača i slično. U drugu kategoriju dolaze podzemni poslovi u rudnicima koji su u vezi sa proizvodnjom, a ne neposredno na proizvodnji, kao što su poslovi poslovođa, inženjera, snimatelja jama, mjeraca jama, upravnika, tehničkih referenata, zanatskih poslova i slično. Osiguranicima koji rade na poslovima prve kategorije takovo zaposlenje se računa u radni staž i to na taj način da se svakih 9 mjeseci takovog zaposlenja računa kao 12 mjeseci ili 12 mjeseci takovog zaposlenja se računa kao 16 mjeseci u radni staž. Znači, da takovi osiguranici stiču pravo na punu osobnu mirovinu sa 29 god. i 3 mjeseca radnog staža. Onim osiguranicima koji rade na poslovima druge kategorije obračunava se radni staž tako da im se 10 mjeseci provedenih na tim poslovima priznaje kao 12 mjeseci ili 12 mjeseci takovog zaposlenja se računa kao 14 mjeseci i 2 dana. Punu osobnu mirovinu ovi osiguranici stiču kada navrše 29 god. i 2 mjeseca radnog staža na poslovima te kategorije.

Da bi se radni staž priznao sa navedenim uvećanim trajanjem potrebno je da osiguranik provede na naročito teškim i po zdravlje štetnim poslovima najmanje 5 godina. Ukoliko nema 5 godina provedenih na takovim poslovima, pogodnošću uvećanog radnog staža može se koristiti ukoliko ima najmanje 3 godine takovog rada. pa je taj posao trebao prekinuti zbog toga što je postao invalid rada ili je po propisima o invalidskom osiguranju, upućen na drugi posao da ne bi nastupila invalidnost.

Ukoliko je rudar radio na poslovima prve i druge kategorije, tada će se rad sa uvećanim trajanjem računati posebno za svaku kategoriju, pa se preostali dio vremena za koje se priznaje veće povećanje radnog staža (9 za 12 mjeseci) dodaje preostalome vremenu za koje se priznaje manje povećanje radnog staža (10 do 12

mjeseci) i ovaj zbir se obračunava po manjem povećanju radnog staža. Na primjer, nekog rudar je kao kopač radio 9 god. i 6 mjeseci, a kao mjerac jame 5 god. i 4 mjeseci. Obracunavajući poslove kopača, za koje poslove se računa 9 mjeseci za 12 mjeseci, dobivamo radni staž od 12 god. i 6 mjeseci. Vrijeme koje je proveo kao mjerac jame računa se 10 mjeseci za 12 mjeseci, pa obračunato dobivamo 8 god. i 4 mjeseca. Ostatak od 4 mjeseca kao mjeracu pribroji se ostatak od

6 mjeseci provedenih kao kopač, pa se ovo vrijeme od 10 mjeseci računa kao da je provedeno kao mjerac jame, za koje poslove se računa 10 mjeseci za 12 mjeseci radnog staža, te za 10 mjeseci ima još jednu godinu radnog staža ili sveukupno 19 godina.

Rudarima se smanjuje i starosna granica pri ostvarivanju prava na osobnu mirovinu, ali ne ispod 50 godina starosti za muškarca i 45 godina za žene. Onima koji su zaposleni na poslovima prve kategorije za svake navršene 4 godine takovog zaposlenja starosna granica se smanjuje za 1 godinu, a oni koji su uposleni na poslovima druge kategorije za svakih navršanih 5 godina takovog zaposlenja se smanjuje 1 godina starosne granice.

Ukoliko je rudar svo vrijeme proveo na naročito teškim i po zdravlje štetnim poslovima tako da taj radni staž obračunat sa uvećanim trajanjem iznosi 35 god. (za muškarca) odnosno 30 god. (za ženu) stiče pravo na punu osobnu mirovinu bez obzira na godine života. Svaka daljnja godina zaposlenja provedena na takovim poslovima se računa za povećanje mirovine tj. za svaku navršenu godinu rada povećava se mirovina za 5% bez obzira na godine života osiguranika.

I. Ramljak

Iz naših općina

STANKOVCI KISTANJE

OTKUP LJEKOVITOG BILJA

Poljoprivredna zadruga u Banjovcima otkupljuje ljekovito bilje. Zadruga će otkupiti 10 vagona i sakupljačima isplatiti oko 5 milijuna dinara. (MO)

OTKUP KUPINA

Poljoprivredna zadruga u Vukšću otkupljuje kupine. Povoljna klima omogućila je dobar urod. Njihov otkup u prošloj godini bio je na prvom mjestu. Zadruga je otkupila preko 10 vagona. Tako računaju i ove godine. U početku su se ljudi, pričaju u zadrugi, malo bavili sakupljanjem ove plodine. Zadruga je bila propagator i sada kupine donose velike prihode. (MO)

URĚDUJU SE GLAVNI BUNARI

Voda je jedno od najvažnijih pitanja Vukšća, pa su mještani odlučili urediti tri glavna bunara, kojima se služi čitavo selo. Svako domaćinstvo će dati nekoliko dobrovoljnih radnica, a NO općine pomoći će sa 5.000 kg cementa. MO

ZADRUGA NABAVLJA KAMION

Poljoprivredna zadruga u Vukšću nabavit će jedan kamion domaće proizvodnje. Na taj način će biti ubrzan i olakšan prijevoz raznog materijala u selo, a potogovo kad se zna, da se taj materijal dosad prevozio isključivo kolima. (MO)

KNIN

KNINSKE LJETNE SLIČICE

Knin bređinom kolovoza Vrućina i žega, potpuno odgovarajući pojmovi za ove dane i stvarnost od koje se lako ne bježi. Sunce se teško odvaja od zenita i sjene su vrlo kratke. Svijet se sklanja u hladovinu, pod topele uz Krku, odlazi na plaže šarenih jezera i Radljevača, gdje se održava revija kupača u dvodjelnim i jednodjelnim kostimima. Pogledi su zasjenjeni zelenim naočarima, a tijela se podmazuju niveom ili sličnom zaštitnom masnom. Istina, vode jezera i rijeka slab su nadomjestak za morsku plažu. Trepeće lišće vrba i šuši ševar, a nedostaje šum borova. Nedostaje miris mora i širina Jadrana. Ali u ovim »pasjim« danima, na to se mnogo ne polaže.

Krčić je presušio, vodopad je estao bez vode. Pod visokom sedrenom barijerom izvire Krka. Jedino ona žubori i preskače kamenje i oblutke, da se brzo smiri. Tu u blizini žene iz Kovačica peru bilje i lupaju praćkama. Inače, gorj miruje suho korito Krčića u hladu vrbovih aleja.

Snježari sa Dinare, gotovo svakog dana u grad dogone tovore snijega, kojeg prodaju slastičarima i ugostiteljskim radnjama. »Crvena jama« i »Val«, pored ostalih, to su snježni rudnici iz kojih ova čeljad kopa sirovinu namijenjenu za rashlađivanje pića i pravljenje sladoleda. Tako snijeg sa Dinare godinama, zamjenjuje štange leda koje proizvode tvornice u nekim gradovima. Svaka, veoma je zanimljivo putovanje zbijenih snježnih kristala, konvulzivnih bukovim šušnjem, da ih ne topi žarko kolovosko sunce.

Jedne večeri kino-dvorana bila je puna. Gledaoci su privukli »Crni biseric«, kojima je otvoren festival jugoslavenskog filma u Puli. Kada se na špicu filma pojavilo ime autora scenarija, zaurio se u dvorani pljesak, jer Jug Grizelj je Kninjanin. Gledaoci su oduševljeni svojim sugrađaninu. Naša pedagoška poema bila je veoma dobro primljena. (AM)

GOSTOVANJE KUD-iz BRATSTVO I JEDINSTVO« I SUBOTICE

Prošle subote u Kninu je gostovala grupa članova KUD »Bratstvo i jedinstvo« iz Subotice, koja je u Domu JNA izvela veće narodnih pjesama i igara. (M)

POKUŠAJ UBISTVA U KRAPNJU

Iz dosad nepoznatih razloga 23-godišnji Šime Curović, pokušao je nožem ubiti svoju ženu Mariju. Tom prilikom ona je zadobila više ozljeda koje na sreću nisu teže naravi. Odmah nakon događaja Marija Curović je upućena u bolnicu, gdje je zadržana na liječenju. (b)

IZ BIOVIČINOŠ SELA

Ovih je dana u Biovičinom selu održan zbor birača, na kojemu su seljaci raspravljali o nekim svojim važnijim problemima, kao što su uredjenje puteva, bunara, lokava i t.d. Na istom zboru je drug Stevo Opačić, narodni heroj, govorio mještanima o političkoj situaciji u svijetu i upoznao ih sa situacijom na Srednjem Istoku.

U Biovičinom selu postoji veliki bunar, zvan Bijevačka lokva, iz kojeg se mnogi snabdijevaju vodom i napajaju stoku. Bunar je neuređan i u njemu je zagađena voda. Trebalo bi povesti računa o tome, te bunar ograditi i urediti.

U Biovičinom selu su dobri kukuruzi i očekuje se dobar urod, iako je na ovom području vlada la suša. Povremeno su padale kiše, ali su zatim puhali jaki vjetrovi i bura. (IŠ)

POŽAR U KISTANJAMA

U pojati Ilije Štrpca u Kistanjama izbio je požar, koji je uništio čitavu pojatu, tako da se šteta cijeni na oko 200 hiljada dinara. Pojata kao ni imovina, koja se u njoj nalazila, nisu bili osigurani kod DOZ-a. (B)

DRNIŠ

SEMINARI OPĆINSKOG SINDIKALNOG VIJEĆA

Nedavno je održana sjednica predsjedništva Općinskog sindikalnog vijeća u Kninu. Pored ostalog, razmatrano je pitanje održavanja seminara, koji bi pohađalo oko 40 aktivista sindikalnih organizacija. Na seminaru, koji je trajao četiri dana, obradile bi se slijedeće teme: Zadaci sindikata u predratnom i poslijeratnom periodu, uloga sindikata u radničkom upravljanju, zadaci i prava sindikata u odnosu na privredne organizacije i stručno i ekonomsko obrazovanje u vezi povećanja produktivnosti rada. Iskustvo sa seminara, slušaoci će prenijeti na ostalo članstvo.

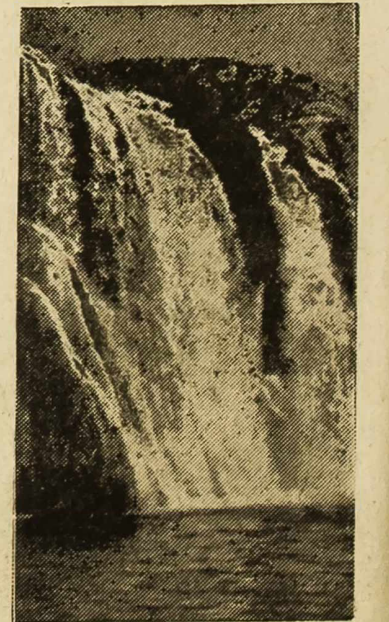
PROVALNA KRADA U TEPLJUHU

U Tepljuhu, općina Drniš izvršena je provalna krađa u stanu Tomice Colović ud. Todora. Tom prilikom iz stana su odnijeti odjevni predmeti u vrijednosti od 11.000 dinara. Organi sekretarijata unutrašnjih poslova kotara Šibenik već sutradan otkrili su počinitelje. To su dvojica maloljetnika iz istog sela. (B)

SKRADIN

POGUINUO POD ZAPREŽNIM KOLIMA

U Krkoviću, općina Skradin dogodila se teška nesreća, u kojoj je smrtno stradao 18-godišnji Zdravko Periša Nikolin. Zdravko je sa svojim stricem otišao u polje zaprežnim kolima po kukuruz. Kad su se natovarenim kolima vraćali, uslijed lošeg puta, koji vodi uz korito malog potoka, lijevi stražnji točak zapao je u ovcu rupe na samoj ivici poljske staze. Kola su se survala u potok. Zdravko Periša ostao je na mjestu mrtav u vodi pod kolima, dok je njegov stric prošao sa lakšim ozljedama. (B)

Roški slap

PORODICA KAO ODGOJNI FAKTOR
Pionirska organizacija

Pionirska organizacija ima svoj posebni život kroz koji se manifestira njegov odgojni karakter. Sadržaj rada pionirske organizacije je raznolik. Kroz fizikulturu u najširem značenju i kulturno-umjetnički i zabavni rad, te preko praktičnih zanimanja iz područja nauke i tehnike do društveno korisnog rada, djetetu se pruža široka mogućnost, da se bavi onim radom, za koji ima najviše interesa. Od roditelja se traži, da omoguće djetetu redovito sudjelovanje u onom radu, koji je djetetu zavolilo i za koji pokazuje najviše interesa u pionirskoj organizaciji. Neka roditelji provjeravaju taj rad, neka se interesiraju za disciplinu, marljivost i urednost djeteta kod pionirskog rukovodioca. Isto je tako potrebno, da roditelji pruže moralnu i materijalnu pomoć svom djetetu. Pravilno i odmjerenom poticanje djeteta u radu pionirske organizacije od strane roditelja ima veliku odgojnu vrijednost. Isto tako znamo, da često puta djetetu treba čekić, klijesta, nož, žica, čavlići i drugo za izvršenje nekog zadatka u pionirskoj organizaciji. Kod toga treba da im roditelji izlazu u susret, a ne da zabranjuju uz pretpostavku da će djetete te stvari izgubiti i uništiti. Roditelji trebaju posebnu pažnju posvetiti danima dječje radosti, kao što su Pozdrav proljeću, Titov rođendan, Pionirski dan, 29. XI. i t.d., jer oni imaju veliki odgojni značaj. U organiziranju i pripremanju proslave za pionirske i državne blagdane, kao i za niz drugih akcija, koje priprema pionirska organizacija, treba da i roditelji budu aktivni i da u svim tim pripremanjima pomognu djeci s voljom i ljubavlju. Najviše grijebe oni roditelji, koji zabranjuju djetetu učestvovanje u proslavama i drugim akcijama, koje priprema pionirska organizacija. Isto tako pogrešno postupaju i oni roditelji, koji se sa svim pasivno odnose prema svemu onome, što je njihovo djetete vidjelo i doživjelo u radu pionirske organizacije.

Govoreći o porodičnom odgoju u knjizi »Zabrana pedagoška djela« i njegovom značenju za društvenu zajednicu, A. S. Makarenko kaže: »Odgoj djece je važna oblast u našem životu. Naša djeca su budući građani naše zemlje i građani svijeta. Oni će graditi historiju. Naša djeca su budući očevi i majke, oni će također odgovajati svoju djecu. Naša djeca se moraju razviti u divne građane, dobre očeve i majke. Ali to nije sve: naša djeca su naša starost. Pravilno odgajanje — to je naša srećna starost, loš odgoj — to je naša buduće zlo, to su naše

• PIŠE: PROF. ŠPIRO CRNOGORAC •

suze, to je naša krivica prema drugim ljudima, prema cijeloj zemlji.

Iz istinitosti navedenih riječi velikog pedagoškog praktičara i teoretičara najbolje se vidi koliko odgovornost pred društvenom zajednicom imaju roditelji, kada je u pitanju odgoj uopće, a napose odgoj djece u porodici. Prema tome, porodica ima velike obaveze prema djeci i ona ih je dužna, u granicama svojih mogućnosti, izvršavati. Da bi porodica uspješno ispunjavala odgojne obaveze, potrebno je da roditelji imaju jasne osnovne pojmove o odgoju i odgojnim postupcima. To znači da roditelji trebaju imati izvjesno pedagoško znanje o tome, kako i na koji način djetete postaje otporno i zdravo, od koga usvaja osnovne higijenske, kulturne i radne navike, kako i na koji način djetete formira kod sebe prve osnovne pojmove o vanjskom svijetu, o vladanju i radu, o odnosu prema svojim drugovima, starijima i društvu, te o svemu, što je istinito, moralno, lijepo i dobro.

Prilike porodičnog života roditelji treba da urede tako, da djeci pružaju povoljne uslove za svestran odgoj. Neka roditelji svoju odgojnu djelatnost tjesno povežu sa odgojnim radom dječjeg vrtića, škole i pionirske organizacije t. j. neka imaju pravilan odnos prema ciljevima, kojima oni teže.

Materijalni i moralni uvjeti, pod kojim djetete živi u porodici, od primarne za važnosti za odgoj djeteta. Sklonosti djeteta prema raznim zanimanjima traže od roditelja, da u porodici osiguraju razni materijal, pribor, alat, igračke, slikovnice, knjige, novine i časopise. Roditelji moraju naći i vremena, i sredstva, i raspoloženja da podu sa svojim djetetom u prirodu, u botanički i zoološki vrt, u muzej, u kazalište, na izložbu; da čitaju djeci i zajedno s njima zanimljivu i korisnu knjigu, da razgovaraju o pročitanom, da uočavaju što je lijepo, plemenito i dobro, da daju pametne i djeci pristupačne odgovore. nikakva zaposlenost u proizvodnom i društvenom radu ne oslobađa roditelje pred društvenom zajednicom te velike i časne odgojne obaveze. Eto, sve su to odgojni zadaci, koje porodica treba da ispunjava, ako želi, da svom djetetu osigura pravilan odgoj i sretno djetinjstvo.

Požar na Subićevcu

21. o. mj. izbio je požar u šumi nedaleko od tvrđave Subićevac. Iz dosad nepoznatih razloga zapalio se poljski drveni klotzet, a potom se vatra prenijela na mladu borovu šumu. U požaru je izgorjelo od oko 70 borovih stabala, tako da sveukupna šteta iznosi oko 100.000 dinara. Nakon intervencije vatrogasaca Stalne vatrogasne straže i JRM požar je ubrzo lokaliziran. B

Ranjeni od mine

U subotu je u predjelu Klobučac došlo do nesreće, u kojoj su povređeni Stipe Petković iz Vrškopolja i Tomislav Svrčak iz Daniš Birnja, obojica zaposleni kod građevnog poduzeća "Izgradnja". U neposrednoj blizini Vinarije, gdje su oni radili, gradi se željeznička pruga na kojem mjestu se spaljuju brojne mine. Jedna od njih razlila je kumenje, koje je pogodilo spomenute radnike. Obojica su prevezeni u šibensku bolnicu gdje im je pružena pomoć. (B)

Nezgodna na „Tratici“

Na splavi »Tratica« lakše je povrijeđena njemačka državljanka Elizabeth Bartels. U času nezgode, prilikom iskrcaja vozila na obalu, autobus Autotransportnog poduzeća Šibenik odjednom je krenuo, a da most još nije bio spušten. Uslijed pritiska koji je nastao željezna ručka udarila je u jedno od vozila na splavi, potom se odbila i udarila u leđa Elizabethu Bartels, koja je povrijeđena upućena u šibensku bolnicu.

Sudar kamiona i vespe

Prekjučer oko 1 sat poslije podne ispred hotela »Krka« došlo je do sudara između kamiona vlasništva Autotransportnog poduzeća iz Kočevja i »vespe« kojom je upravljao jedan njemački državljani. Prilikom sudara njegov suvozač je ozlijeđen, te je prevezen u bolnicu. Na motorkotaču pričinjena je neznatna šteta.

UBISTVO NA DUŠEVNOM ODJELU BOLNICE

Prošlog tjedna na duševnom odelu u šibenskoj bolnici u jednoj sobi nađen je mrtav 51-godišnji Musa Redepović, stalno nastanjen u Pločama. U početku se nije znalo za uzrok smrti, ali je kasnijim izvidima utvrđeno da je po srijedi ubistvo koje je izvršio 34-godišnji Jure Buljubašić, rodom iz Zagvozda, koji se s ubijenim nalazio u istoj sobi. Obdukcijom leša ustanovljen je prijelom nekoliko rebra, kao i više teških unutarnjih povreda. (b)

LIJEP PRIMJER RADNIKA I STUDENATA

Da bi spasili život službenika SE iz Šibenika, odmah su se odatzvali kao davaoci krvi Mikulandri Jerko, Vučić Čedomir, Šimunac Šime svi radnici »L. Lavčević« iz Šibenika, zatim studenti na praksi u bolnici Šibenik Jojić Ivan i Ivica Joso. Ovakav lijep primjer dobrovoljnog davanja krvi trebali bi građani sljediti u svim potrebama. S.A.

Iz staroga Šibenika

BUNA PUČANA 1409. GOD.

U pravno-povijesnim dokumentima od XI. - XIV. st., koji su vezani za Hrvate u dalmatinskim gradovima, sačuvani su različiti nazivi zemaljskih položaja, prezimena porodica, nadimaka i imena. To su potpuno i čisto hrvatski nazivi. Ovo nam svjedoči, da je u dalmatinskim gradovima, živjelo hrvatsko pučanstvo, koje je davalo veliki otpor Veneciji, koja ih je htjela staviti pod svoju vlast. I sasvim je bila opravdana borba dalmatinskih gradova, posebno Zadra, Biograda, Nina, Šibenika i dr., koji su imali svoje gradske statute, u kojima se nalaze tragovi hrvatsko-običajnog prava, po kojima se sudilo, gdje nije bilo pisanih pravnih zakona. Većina tih statuta potječe iz XIII. - XIV. st.

To je doba feudalizma, kada svu vlast u svojim rukama imaju feudalci, pa nije ni čudo, da je čitavu našu zemlju zahvatio val ustanaka protiv feudalnog uređenja. Nosioci tih ustanaka bili su bespravni kmetovi, ali su se dizali i pučani u gradovima protiv gradskog plemstva, koje je krajem XIII. st. držalo svu vlast u svojim rukama. Plemići, da bi se što jače učvrstili, nastojali su različitim mjerama osigurati vlast samo »izabranim« plemićkim po-

GRADSKA KRONIKA

**Proširuje se škola za bolničare
Besplatno školovanje**

Ukorak sa razvikom u cijeloj zemlji, tekao je razvitak zdravstvene službe i u našem kotaru. Međutim, svagdje se pojavio isti problem: nedostatak bolničarskog i srednje medicinskog kadra.

Bolničarske škole, koje su dosad postojale, bile su previše skućene, da bi zadovoljile ambicije mnogih kandidata, a više medicinske škole su mnogima bile nedostupne, jer su u njih primani samo oni, koji su položili ispit završnosti. Zato su ove godine u tim školama provedene neke reforme, koje će sigurno uskladiti te nedostatke. Viša medicinska škola se pretvara u srednju medicinsku školu s tim, da se primaju kandidati sa završenih 6 razreda gimnazije ili s bolničarskom školom. U prvom slučaju školovanje traje tri, a u drugom dvije godine.

Bolničarska škola, koja je u Šibeniku dosad postojala zbog pomankanja prostorija je u dvije godine izbacivala samo jednu klasu bolničara. Ove godine će škola zajedno s internatom biti premještena na III. kat Doma narodnog zdravlja, koji je nedavno nadograđen. Sastojat će se od 3 učionice, kuhinje s trepezarijom za 60 učenika i prostorija za spavanje s istim kapacitetom. Ugrađeni su svi sanitarni uređaji, a kad zgrada bude potpuno gotova uvest će se i centralno grijanje.

Sredstva za gradnju škole je osigurao NO općine Šibenik. Međutim, škola ne će biti općinskog već kotarskog karaktera, jer će se školovati kadar i za ostale naše općine. Sredstva za opremu će se dobiti od Republičkog savjeta za narodno zdravlje, a za početak će pomoći i Savjeti za prosvjetu i kulturu NO-a općine i kotara Šibenik.

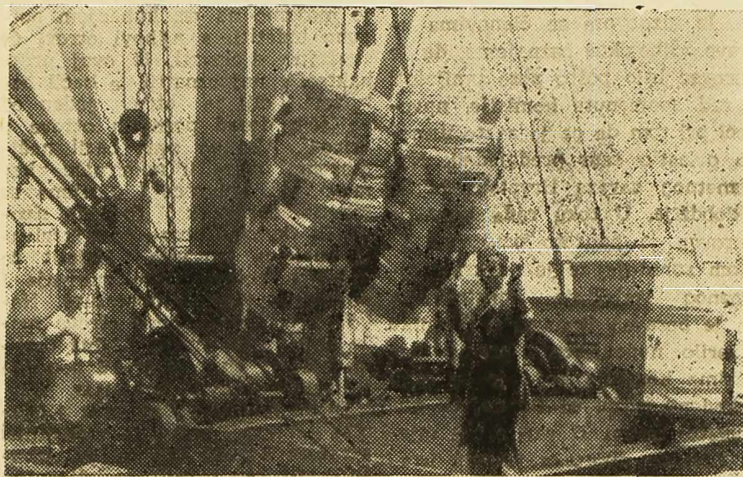
Uslov za prijem u bolničarsku školu je završena osmogodišnja škola i najmanje 17 godina starosti. Za upis u VI. razred ove školske godine dosad se prijavio 21 kandidat. Ako prijavljenih bude više, oko 40, otvorit će se dva prva razreda. Opća bolnica u Šibeniku i Dom narodnog zdravlja će ove godine stipendirati po 10 učenika. S obzirom na velike potrebe toga kadra očekuje se, da će broj stipendija biti još veći.

NESREĆE NA RADU

Prošlog tjedna dogodile su se dvije nesreće na radu. U Tvornici elektroda i ferolegura nastradao je 29-godišnji radnik Tomislav Trlaja koja je zahvatio plamen po prsima, te je u teškom stanju prevezen u bolnicu. Druga nesreća desila se na američkom brodu »Marine Curier«, koji u luci vrši iskrcaj pšenice. U času iskrcavanja netko je od radnika pomakao bokaportu nakon čega je 17-godišnji Renato Cinoti pao u grotlo broda sa visine od oko 4 metra. Prilikom pada zadobio je nekoliko ozljeda po glavi, te je upućen u bolnicu, gdje mu je pružena pomoć. (b)

Stipendija će imati visinu plaće i godine školovanja će se uračunavati u radni staž. Najbolji učenici ove škole bit će poslani u Srednju medicinsku školu. Poštu oskudijevamo i sa srednjemedicinskim kadrom, NO općine je dao prijedlog, da se stvori u Šibeniku i Srednja medicinska škola, ali Izvršno vijeće NRH to nije odobrilo, jer stoji na stanovištu, da je bolje da se otvori jedna jača Srednja medicinska škola u Zagrebu, pošto taj centar ima orga-

niziraniju zdravstvenu službu, pa bi medicinska izobrazba učenika bila potpunija. Za šibenske dake bi svake godine osigurali od 10-15 mjesta. Ovaj način školovanja bi iziskivao veće materijalne troškove, a 10 - 15 novih medicinskih sestara godišnje ne bi podmirilo naše potrebe. Zato će se taj prijedlog ponovo dati na razmatranje pa se nadamo, da će se najkasnije kroz dvije godine u Šibeniku otvoriti Srednja medicinska škola (Z)

Rad u luci

ZAHVALE MALI OGLASNIK

Povodom smrti našeg neprežaljenog supruga i brata

ANTE ČORIĆA

naročitu zahvalnost upućujemo dru Emilu Ofneru na njegovom zalaganju i humanom postupku za vrijeme duge bolesti dragog pokojnika. Također zahvaljujemo dru Odaku, požrtvovnoj sestri Gemi, doktorima Ivanoviću, Zaninoviću i Kneževiću kao i svim prijateljima Driša i Oklaja, koji su saučestvovali u našoj boli, ispratili i okitili cvijećem pokojnikov grob.

Posebnu zahvalnost dugujemo Mili Bilanžiji i njegovoj supruzi Dini, ing. Damiru Franotoviću Nikoli Crnčeviću, Simi Pilčiću i dragom rođaku Tomi Živkoviću.

Ožalošćena supruga
Anđa, braća i sestre

Nogometni klub »Šibenik« primio je velik broj telegrama i pisama u kojima su sportske organizacije i klubovi Dalmacije i Hrvatske Primorja kao i pojedinci uputili čestitke povodom ulaska »Šibenika« u II. saveznu ligu. U nemogućnosti da se svima posebno zahvalimo, to ovim putem činimo.

Uprava NK »Šibenik«

PRODAJEM USELJIVU KUĆU s dvoštetom i dvije parcele zemlje u Donjem Polju, jednu u Barama, a drugu u Kačanima. Za informacije obratiti se u Ulici N. Tesla 33.

PRODAJE SE IDEALNA POLOVINA DVOKATNICE u centru Šibenika, ul. Bratstva-Jedinstva br. 34. Upitati za informacije kod Veterinarske stanice Šibenik, tel. 3-45, svakog dana od 7-12 sati.

OKRUŽNO JAVNO TUŽIOŠTVO ŠIBENIK raspisuje
NATJEČAJ

ZA PRIJEM U SLUŽBU JEDNOG DAKTILOGRAFA

UVJET: nepotpuna srednja škola. Rok podnošenja molbi do 15. rujna 1958.

Uprava NK »Šibenik«

Narušavanje noćnog mira

U noći od prošle subote na nedjelju u kući Barakovića ul. 8. održavala se proslava vjerojatno nekog intimnog porodičnog događaja, kojem je prisustvovalo nekih 20 uzvanika. To samo po sebi ne bi predstavljalo ništa što bi moglo dati povoda bilo čijem negodovanju. Međutim, proslava se održavala na vrhu terase usred gusto naseljenog dijela grada i to sve do 3 sata ujutro. Bilo je tom prilikom glasnog razgovora, svirke i, dabome, pjevanja, koje se na kraju pretvorilo u obično deranje.

Postavlja se pitanje s kojim pravom organizatori te kućne zabave smiju da narušavaju noćni mir obližnjih stanara. Mogli bismo da budemo širokogrudni i kazati, da nije baš neko strašno zlo u tome što je po koji građanin jednu noć ostao bez sna. Ali se nameće drugo, mnogo važnije pitanje: s kojim pravom se može ubuduće tražiti od bilo kojeg našeg građanina da poštuje noćni mir?

Prof. K. Pavelka

To - nikako

Medu najljepše regulatorne i stilske kreacije i novitete u Šibeniku spada nesumnjivo prolaz sa stubištem izveden preko gradskih zidina što dijele perivoj od trga pred osmogodišnjom školom »Smo Matavulj«. Taj prolaz vodi u baštu »Narodnog restorana« i služi prvenstveno toj svrsi, ali ujedno i rasterećuje perivoj i strancu čini pristupačnim ukusni i pitomi predio oko te škole, koji je dosad bio ocijepljen i gotovo nepoznat.

Međutim, što se ovih dana desilo? Uprava ili personal »Narodnog restorana« nenadano su zaključili, da na tom prolazu zatvori vrata, jer da je navodno postao nečist, a da »oni« ne misle vršiti poslove javnih čistača.

Bilo to istinito ili ne, čovjek se mora začuditi i pothvatu i motivaciji. Grad raspolaže sa svim savremenim ustanovama i mogućnostima, a daleko od toga da bi nečija nečist u jednom lijepom i potrebnom prolazu, koji je NO općine koštao milijune, mogao započeti sudbinu toga prolaza, i za taj prolaz značiti njegov »finale«.

Zato se prije može vjerovati da su tu drugi razlozi. Bez obzira kako su i od kolike su važnosti za rad »Narodnog restorana«, oni ne daju pravo nikome na zatvaranje tog prolaza. To nikako, jer sve što NO općine radi služi gradu i potrebama njegovih stanovnika i to treba poštovati, a u vlastitim eventualnim neprilikama, treba se drukčije snalaziti.

Prijatelj »Narodnog restorana«

GRADANI pišu...

„Pet minuta prije šest“

Članak koji je objavljen u »Šibenskom listu« od 18. VI. 1958. g. prema izjavi Kuhač Ružice, u cijelosti ne odgovara istini. Nije tačno, da je ona došla u kancelariju 5 minuta prije šest, već točno u 6 sati. Zatražila je da joj izdam robu, a pošto sam znao da je vrijeme za rad sa strankama prošao i pošto sam imao već kao stranku predstavnik tvornice elektroda i ferolegura, s kojim sam se morao zadržati 15 minuta, rekao sam joj da se vrati sutradan. Ona je zatim intervenirala kod šefa stanice, koji me je zamolio da je po mogućnosti opremim. U članku se dalje govori, da sam se izderrao na stranku: »Potpišite ovdje« intenzitet poslovanja na ovoj blagajni je takav, a ja uslijed ažurnosti posla ponekad »držim« ovakav ton, ali mislim, da stranka, kad je već zakasnila, ne može i ne smije na to biti osjetljiva. Kad je potpisala svoje ime, tražio sam da potpiše ime primaoca prema popratnom dokumentu, t.j. ime njenog muža. Prije toga je htjela uzeti moju olovku, i to bez odobrenja. Ja sam to odbio. U članku se spominje, da nisam htio promijeniti 1000 Din. To je također tačno. Ovo sam učinio iz opravdanih razloga, jer je blagajna željezničke stanice preopterećena poslom, a osim toga stranka treba da ponese sitan novac. Na svakoj obavijesti, koju stranka primi, tačno je upisan iznos koliko treba uplatiti, a budući da je već bilo 18 sati, novac je bio specifičan zbog obračuna i pripremljen za predaju.

Da sam rekao stranci da je lažljiva ne odgovara istini, jer se to nije lično odnosilo na drugaricu Kuhač Ružicu, već sam pred šefom stanice rekao, da je njena izjava da je došla 10 minuta prije 18 sati lažna. Također nije tačno da sam je ispratio iz kancelarije istim riječima, već je tačno to da je stranka, kad je napuštala svoju kancelariju, rekla da ću je upamtiti.

Momčilo Knežević

KINEMATOGRAFI

SLOBODA: premijera talijanskog filma u boji - IZGUBLJENI KONTINENT - Dodatak: Filmske novosti br. 32 (do 31. VIII.) Premijera engleskog filma - BANDA SA LAVENDAR HILLA - Dodatak: Filmske novosti br. 33 (1-5. IX.).

DEŽURNE LIJEKARNE

Do 30. VIII. - I. narodna - Ulica Božidara Petranovića. Od 31. VIII. - 3. IX. - II. narodna - Ulica Bratstva i jedinstva.

VIKTIČNI URED

ROĐENI

Vedrana, kći Veljka i Nedjeljke Mrkota; Frana, kći Marka i Boje Ramadža; Franko, sin Pave i Anke Aras; Vinka, kći Josipa i Vesne Delalija; Lucija, kći Ivana i Ane Lukić; Miroslav, sin Šime i Janje Suvečić; Zlata, kći Šime i Zdenke Jadršić; Veris, sin Srećka i Božice Milin; Nedjeljka, kći Mate i Marije Grgas-Bile; Sanja, kći Roka i Lujke Juran; Nenad, sin Predraga i Savke Breka; Anđelka, kći Ivana i Ane Arambašić; Velda, kći Viktor i Milice Jančić; Robert, sin Ante i Mire Pavić i Deanka, kći Živojina i Barice Tanasković.

VJENČANI

Jakovčev Željko, šofer - Škaprica Gorjana, službenik; Nikolić Aleksandar, poručnik korvete - Pavlović Mirjana, dramska glumica i Maretić Mirko, bojadisar - Marić Ljubica, radnica.

UMRLI

Pekić Perka, Dušanova, stara 16 godina i Mijat Miodrag Roka, star 2 god.

Upozorenje putnicima

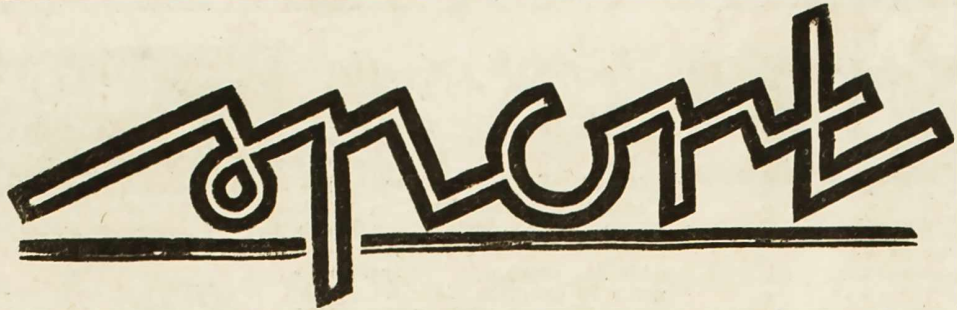
Dana 1. IX. 1958. godine uspostavlja se redovita autobusna pruga na relaciji SPLIT-Šibenik-ZADAR.

Odlazak u
6.00 sati iz SPLITA
8.00 sati iz ŠIBENIKA
8.40 sati iz SKRADINA
9.40 sati iz BENKOVCA
i Dolazak
10.30 sati u ZADAR
Odlazak u
12.00 sati iz ZADRA
12.50 sati iz BENKOVCA
13.50 sati iz SKRADINA
14.30 sati iz ŠIBENIKA
i Dolazak
16.30 sati u SPLIT
Pruga saobraća svakog dana. Prodaju voznih karata vršit će »PUTNIK«: Split, Šibenik, i biljetarnica Zadar.

»AUTOTRANSPORT«
ZADAR

**Pretplatnici!
Podmirite pretplatu za 1958. god.**

A.Č.

Uoči nove nogometne sezone

ŠIBENIK-SPLIT

U nedjelju:

Još nepuna četiri dana dijeli nas od početka natjecanja ekipa u II. saveznoj ligi. Momčad »Šibenika« ponovo se poslije pet godina našla u društvu drugoligaša. »Šibenik« je boreći se u dosta teškoj kvalifikacionoj skupini zaslužio

Radovi na zatravnjenju igrališta privode se kraju

osvojio naslov prvaka tek u posljednjem kolu igrajući protiv varaždinskog »Varteksa« kojeg je na svom terenu katastrofalno porazio čak sa 7:0. Prema određenom ždrijebu »Šibenik« će u jesenskom dijelu prvenstva igrati šest utakmica na svom terenu, a pet u gostima. U prvoj etapi takmičenja imat ćemo prilike vidjeti bivše prvligaše »Zagreb« i »Split«, zatim »Trešnjevku«, »Borova«, te nama malo poznate klubove tuzlansku »Slobodu« i kanjskog »Rudara«. Sve će ovisiti o startu, o ishodu prvog susreta s ekipom »Split« s kojom je »Šibenik« u dosadašnjim susretima imao povoljniji omjer.

Razgovarali smo sa nekim članovima uprave kluba. Oni su izjavili da je teško prognozirati koje će mjesto »Šibenik« zauzeti na kraju jesenskog dijela, s obzirom što su neke momčadi nedovoljno poznate. No ipak oni ne kriju nadu da će »Šibenik« zauzeti jedno od mjesta u sredini tablice, dok će u proljetnom dijelu postići nešto bolji plasman. U posljednje vrijeme na treninzima su se pojavili Bašić i Batinić, a kako ovih dana saznajemo Škugor će ponovo pristupiti »Šibeniku«. Uprava kluba računa na još nekoliko igrača kao na Marencija koji se uskoro vraća sa kadrovske roka. (J)

Biciklizam

Zadrani najbolji

U nedjelju poslije podne, u organizaciji Biciklističkog kluba Knin, održana je veoma uspješna biciklistička trka za prvenstvo Dalmacije, u kojoj je učestvovalo 14 vozača, 7 iz BK »1. maj« Zadar i toliko broja vozača Biciklističkog kluba Knin. Najavljeni vozači iz Splita nisu učestvovali.

Trka se održavala na asfaltnoj cesti kroz grad od raskrsnice u sjevernom dijelu Knina do Atlagića mosta, u dužini od 100 kilometara, koje su vozači morali preći praveći 31 krug. Start i cilj nalazio se pred hotelom »Dinara«. Duž čitave staze s obje strane tvrđave trku je pratio veliki broj pratarača.

U toku trke odustalo je 6 vozača, po tri iz svake ekipe. Među njima, odmah poslije četvrtog kruga, prestao je voziti Šime Bajlo, juniorski prvak države, zbog kvara na biciklu.

Za čitavo vrijeme vodila se uzbuđujuća borba između kninskih i zadarskih vozača. Ovi posljednji su se počeli odvajati od grupe i preuzimali vodstvo, što se naročito primjećivalo za posljednjih nekoliko krugova. Trka je završena sigurnom pobjedom Zadrana, koji su sa više od pola kruga prednosti stigli na cilj i to Josip Bajlo, reprezentativac Hrvatske i njegov klupski drug Leo Stipčević, koji su postigli jednako vrijeme od 2:23,2.

U drugoj grupi za njima su stigli na cilj Šime Bajlo, Zadar, Milan Trivić i Dane Grozdanić, oba Knin, te Aldo Perović, Zadar. (m)

Zašto stvarati nepovjerenje

Ovih dana stigao je u Šibenik predstavnik varaždinskog »Varteksa« Borovec. Gotovo u isto vrijeme boravila je u našem gradu specijalna komisija Nogometnog saveza Jugoslavije sa zadatkom

da dađe svoj sud kako teku radovi na uređenju stadiona, a posebno na zatravnjenju igrališta, koje se punim tempom i sa dosta uspjeha odvija već punih deset dana. Iz razgovora sa članovima uprave »Šibenika« saznajemo, da se Borovec htio pošto potu umiješati u rad spomenute komisije, navodeći pri tom da ga je za to usmeno ovlastio sam predsjednik Nogometnog saveza Hrvatske Mirko Oklobdžija. U toku rada komisije Borovcu je oduzeto pravo da sa njom surađuje, te je na kraju pismenog izvještaja konstatirano, da je boravak Borovca u Šibeniku stvorilo nepovjerenje prema članovima komisije koju je za gore navedenu svrhu uputio najviši nogometni forum. U vezi s tim cijela šibenska sportska javnost izražava uvjerenje da takva nešto ni u kojem slučaju ne će koristiti nikome, a najmanje upravi »Varteksa«, koja želi umanjiti uspjeh »Šibenika« na zelenom polju. (J)

ATLETIČARI DOBIVAJU STAZU

Ima već gotovo čitava decenija, da je otvoren stadion »Rade Končar«. U tom prilično velikom razdoblju mnogo puta se je pokretalo pitanje izgradnje atletske staze. Više puta osnivan je atletski klub, ali svi pokušaji bili su gotovo uzaludni. No uza sve to bilo je ipak lijepih uspjeha. Otkriveno je nekoliko odličnih atletičara, koji su dospjeli u rang vrhunskih sportista naše Republike. Ali, dalje se nije moglo. Zbog pomanjkanja atletske staze, mnogi naši atletičari bili su prisiljeni da nastupaju za druge gradove i da brane boje drugih klubova.

Godina 1958. urodila je plodom. Naime, osnovan je atletski klub i što je još važnije radovi na atletske stazi nalaze se u završnoj fazi. Njezinu još neravnu površinu već koriste mladi i daroviti atletičari, koji uz pomoć starijih i iskusnijih drugova marljivo vježbaju. Kad staza bude dovršena, onda će ona privući velik broj omladine koja pokazuje velik interes za atletiku. Tada ne će biti ozbiljnije prepreke da »Kraljica« sportova uhvati čvrsti korijen i u našem gradu.

M. Vuletić

TRI OMLADINCA ŠIBENIKA UZETA U OBZIR ZA MEĐUREPUBLIČKI SUSRET

Ovih dana otputovali su članovi podmlatka »Šibenika« Čaleta, Matov i Runjić u Zagreb, gdje će biti održano logorovanje najboljih omladinaca Hrvatske u vezi priprema za nogometni susret između Srbije i Hrvatske.

Pored ove trojice sa područja SNP-a pozvana su tri igrača »Hajduka« i jedan iz »Splita«. (SM)

RUDAR - BORAC (Drvar) 7:2 (2:2)

Prošle nedjelje u Siveriću je odigrana prijateljska nogometna utakmica između domaćeg Rudara i Borca iz Drvara. Oko 500 gledalaca prisustvovalo je visokoj pobjedi domaće ekipe, koja je izražena u rezultatu 7:2. Igra nije bila nekoj naročitoj visini. Gosti su bili bolji u prvom, a domaći daleko premoćniji u drugom poluvremenu.

Zgoditke su postigli M. Čopić 2, Čolović, Dučić, Šiklić, U Čopić i Tomić za Rudar, a Perić i Miljević za Borac. (DČ)

RASLINA - BIČINE 2:1

Prošlih dana odigrana je nogometna utakmica između »Zmaj« iz Raslina i »Bičina«. Pred oko 100 gledalaca pobijedio je »Zmaj« sa rezultatom 2:1.

POUKA - ZANIMLJIVOSTI - ZABAVA

Odakle otrovi u namirnicama?

Malo nam je žege, sparine i prašine pa nam je još trebala i ova prašina oko trovanja živežnih namirnica. Kad se navečer želimo rashladiti sa malo sladoleda, jedemo ga s otvorenom zebnjom, ne će li upravo ovaj biti otrovan? I, umjesto da nas hladi, on nam podiže temperaturu. Netko se ovakvo napatito bolova i smrtnog straha, drugi su se oko njih mučili i trošili, a netko će morati poći na odgovornost. A svi su bez toga mogli biti.

Postoji nekoliko vrsti bakterija koje žive u slobodnoj prirodi, na čovjeku ili životinjama i koje pri svom rastu i razvitku (osobito ako se bujno razvijaju) stvaraju otrove (ekso i endotoksine) koji mogu biti vrlo jaki. Ove bakterije možemo na pr. kuhanjem potpuno uništiti, a njihovi otrovi će svejedno djelovati. U ovoj grupi bakterija najpoznatiji je bacil botulizma. Čiji je otrov jedan od najjačih dosad poznatih otrova u prirodi. Ako se ovaj bacil nečistoćom unese u namirnice kao meso, sir, kobasice i u njima se razvije, čovjek koji ih jede sirove, ili skuhanne ubrzo će pokazivati znakove trovanja. Osjetit će grčevite bolove, jako znojenje i povraćanje bez temperature. Nekoliko miligrama ovog otrova može dovesti do smrti. Ljetna toplina i dosta vlage u zraku pogoduju razvitku ovih bakterija.

Drugi je slučaj kad se u namirnice unesu bakterije uzročnice zaraznih bolesti kao na pr. trbušnog tifusa, paratifusa, dizenterije i raznih gnobjena. Ove bakterije mogu na raznim namirnicama dugo živjeti, ali se samo u iznimno povoljnim slučajevima na njima i razmnožavaju. U tom slučaju čovjek koji pojede ove namirnice dobit će veći broj klica, što će svakako dovesti do oboljenja. Za razliku od prve grupe bakterija, koje stvaraju otrove, ovdje će se nekoliko dana kasnije pojaviti bolest, a ne trovanje. Tada se obično teško sjetimo gdje smo se mogli zaraziti, jer može proći 4-8 i 20 dana do pojave bolesti.

Izvor zaraze obično je bolestan čovjek, ali i čovjek u inkubaciji, t.j. onaj koji će oboljeti za par dana kao i rekovalescenti i kliconoše koji mogu sami biti potpuno zdravi. Prema tome, nismo sigurni za nikoga da nije izvor zaraze.

Često se spominje kolit bacil. To je normalni stanovnik u crijevima čovjeka i nekih životinja. Samo rjeđe može izazvati oboljenje (uplavljenjem, žučni). Njegova prisutnost u hrani ili vodi samo je dokaz da su ove namir-

nice zagađene izmetinama ili mokraćom, a tada je moguće da su tamo dospjeli i uzročnici tifusa i drugih crijevnih bolesti.

Ove bakterije mogu na najrazličitije načine dospjeti do namirnica, ali su nečiste ruke najčešći put. Nečisto rublje, rubac ili krpe za pranje suda mogu biti legla iz kojih se klice raznose.

Lična higijena, osjećaj za čistoću, poznavanje osnovnih higijenskih pravila jedina su garancija da ćemo biti sigurni od ovih sitnih neprijatelja.

HIGIJENA — BRIGA PODUZEĆA

Danas je nemoguće pronaći poduzeće u kojem se uredno ne vode poslovne knjige. Godišnje bilance moraju biti točno sastavljene, treba pravdati i iskazati svaki dinar. Sve to ima za cilj da se društvena imovina pravilno koristi i čuva. Može li se onda trpjeti higijenska nepismenost i nemar, koje rezultiraju znanimi štetama, a ponekad upropaštavaju najvrednije — ljudsko zdravlje.

Raspoznavanje čistog maslaca

Dobar i svjež maslac nema nikad upadljivo žutu boju. On je pomalo slađak ne odaje nikakav strani ukus, a na jeziku i između prstiju lako se topli.

Upadljivo žuta boja kod maslaca uvijek je znak, da je on nečim obojen. Da li u njemu ima neki strani mlesni dodatak, prepoznat ćemo ga po tome, što je tvrdi i mrvi se između prstiju. To ćemo prepoznati, ako ga stavimo u vodu. Dobar, čist maslac, pliva, a ukoliko potone, znači da je mije-

šan s drugim produktima. Maslac koji kod topljenja štrca, ili ako se nije čist. Ponekad je to znak, da je miješan s bjelanjkom.

SERIJSKA PROIZVODNJA ELEKTRIČNIH RUČNIH SATOVA

Poslije trijeđogodišnjih istraživačkih radova i usavršavanja modela, jedna fabrika satova u Pforchajmu (Pforzheim), u Njemačkoj, počela je serijski da proizvodi električne ručne satove. Stručnjaci smatraju da je poslije Hajnalovog pronalaska takozvanog »nimberškog jajeta« (1509) najoljkog džepnog sata, prvog bez klata, ovo najveći uspjeh industrije satova. Ručni električni sat veoma je precizan, ima mnogo manje dijelova od običnog — mehanizam za navijanje, opružište, kotvu i zapnjač iz kotvu i t.d. — što znači ujedno i manje mogućnosti za kvar. Pokretačku energiju ovi satovi dobijaju od jedne male suhe baterije veličine dugmeta čij. vijek trajanja iznosi 13 do 14 mjeseci i koja se lako može zamijeniti.

ELEKTRONSKI MOZAK SA OČIMA

Tehnički stručnjaci američke mornarice izradili su osnovne planove za konstruiranje jednog elektronskog mozga koji će moći, nasuprot postojećim uređajima ove vrste, bez čovjekove kontrole ili upravljanja s njegove strane, da »vidi«, prepozna i identifikira predmete, čime će istovremeno vršiti ulogu i očiju i običnog elektronskog mozga. Prototip ovog aparata bit će izrađen tek za godinu dana i nosit će ime »percepton«. Elektronski mozak sa očima moći će, pored ostalog, da se upotrebi za automatsko upravljanje avionima, kao i za pismeno i usmeno prevodenje s jednog jezika na drugi. Po tvrđenju stručnjaka, »percepton« će biti u stanju da sa sigurnošću prvorazrednog muzičara raspoznaje razne muzičke kompozicije.

DA SE I PORED OTVORENOG RADJA MOŽE TELEFONIRATI

Jedna američka firma konstruirala je jedan uređaj koji automatski smanjuje jačinu zvuka radio ili televizijskog aparata onog trenutka kad u kući netko podigne telefonsku slušalicu. Aparat je veoma jednostavan i može se veoma lako montirati. On nema nikakve električne veze s telefonom, već je vezan za zvučnik radio-aparata ili televizora.

OBAVIJEŠTI

SKREĆE SE PAŽNJA ONIM ABITURIJENTIMA KOJIMA SE NIJE UDOVOLJILO MOLBI ZA DOBIVANJE STIPENDIJE. DA SE MOGU NATJECATI ZA UPIS U EKONOMSKI FAKULTET I DRŽAVNI INSTITUT ZA FIZIČKI ODGOJ.

KOMISIJA ZA STIPENDIRANJE NO-a OPĆINE ŠIBENIK

Srediti stanje u „Dinari“

Ovo je druga godina kako »Dinari« učestvuju u grupnom prvenstvu. Pitamo se da li će se klub povratiti u društvo najboljih. Ako posmatramo rad na treninju, možemo zaključiti da se on vrši nesistematski. Nema onoga najosnovnijeg, a to je trenera i discipline. Za to nisu krivi igrači, već uprava kluba, koja ne vodi baš u ovo zadnje vrijeme nikakvog računa o igračima i samom klubu. Uzmimo primjere. Bilo je riječi da se fuzira »TVK« iz Knina i »Dinara«. Savzat je sastanak uprava oba kluba na koji je došlo svega tri člana uprave »Di-

nare«. Uprava saziva još dva puta sastanak, ali bez ikakvog uspjeha. Sami se igrači pitaju: Zašto ne učestvujemo u takmičenju za cup Maršala Tita? Zašto se još nije platio dug Nogometnog podsavezu, radi čega je klub suspendiran.

Pomalo se osvećuje rad članova uprave kluba. Već su počeli pojedinci da napuštaju klub i da odlaze u druge klubove. Zato svi igrači traže da se jednom počne sa radom i to ozbiljnim. Žele jednu čvrstu ruku i trenera. Žele da se opet »Dinara« nađe među najboljima u Dalmaciji. (AT)

Raspored natjecanja u II. saveznoj ligi

I. KOLO 31. KOLOVOZA:

Zagreb - Rudar, Odred - Proleter, Sloboda - Trešnjevka, Elektrostroj - Borac, Šibenik - Split, Borovo - Lokomotiva.

II. KOLO 7. RUJNA:

Rudar - Lokomotiva, Split - Borovo, Borac - Šibenik, Trešnjevka - Elektrostroj, Proleter - Sloboda, Zagreb - Odred.

III. KOLO 21. RUJNA

Odred - Rudar, Sloboda - Zagreb, Elektrostroj - Proleter, Šibenik - Trešnjevka, Borovo - Borac, Lokomotiva - Split.

IV. KOLO 28. RUJNA:

Rudar - Split, Borac - Lokomotiva, Trešnjevka - Borovo, Proleter - Šibenik, Zagreb - Elektrostroj, Odred - Sloboda.

V. KOLO 12. LISTOPADA:

Sloboda - Rudar, Elektrostroj - Odred, Šibenik - Zagreb, Borovo - Proleter, Lokomotiva - Trešnjevka, Split - Borac.

VI. KOLO 19. LISTOPADA

Rudar - Borac, Trešnjevka -

Split, Proleter - Lokomotiva, Zagreb - Borovo, Odred - Šibenik, Sloboda - Elektrostroj.

VII. KOLO 26. LISTOPADA:

Elektrostroj - Rudar, Šibenik - Sloboda, Borovo - Odred, Lokomotiva - Zagreb, Split - Proleter, Borac - Trešnjevka.

VIII. KOLO 2. STUDENOG:

Rudar - Trešnjevka, Proleter - Borac, Zagreb - Split, Odred - Lokomotiva, Sloboda - Borovo, Elektrostroj - Šibenik.

IX. KOLO 9. STUDENOG:

Šibenik - Rudar, Borovo - Elektrostroj, Lokomotiva - Sloboda, Split - Odred, Borac - Zagreb, Trešnjevka - Proleter.

X. KOLO 16. STUDENOG:

Rudar - Proleter, Zagreb - Trešnjevka, Odred - Borac, Sloboda - Split, Elektrostroj - Lokomotiva, Šibenik - Borovo.

XI. KOLO 23. STUDENOG:

Borovo - Rudar, Lokomotiva - Šibenik, Split - Elektrostroj, Borac - Sloboda, Trešnjevka - Odred, Proleter - Zagreb.

Križaljka

2	3	4	5	6
7	8	9	10	11
12	13	14	15	16
17	18	19	20	21
22	23	24	25	26
27	28	29	30	31
32	33	34	35	36
37	38	39	40	41

VODORAVNO: 1. narodna igra, 4. kopno opkoljeno sa svih strana morem, 7. ekstremitet, 8. kovački pribor, 14. kemijski simbol za natrij, 15. prijevremen, 17. citat, 18. trina, 19. vrsta velike pjesme, 21. niz, slijed, 22. kemijski simbol za barij, 23. nepobitna činjenica, 25. tanka, laka tkanina za ženske haljine, 27. troznamenasti broj, 28. stupa, mužari, 29. staro ime za Slavena, 31. pokazna zamjenica, 32. livada 34. konsonant i vokal, 35. narodno muško ime, 37. muško ime (skr.), 38. koji se odnosi na lvu, 40. tegoba, jad, 41. obor.

OKOMITO: 1. gora u Armeniji, 2. vrsta pjesme uzvišena sadržaja, 3. lična zamjenica, 4. vokal i konsonant, 5. lična zamjenica, 6. izoliranje bolesnika i osoba radi sprečavanja širenja zaraze, 9. nje-mački gramatički član, 10. povorka kroz pustinju, 11. pokazna zamjenica, 12. mlin, 13. vokal i konsonant, 16. težina robe bez omota, 18. mrak, tmina, 20. Ludolfov broj, 22. međunarodna automobilska o-

znaka za Burmu, 24. vrsta južnog voća, 26. ime Ujevića 29. slovenski otac, 32. strano muško ime, 33. otok na jezeru Mala Prespa, 36. dva različita konsonanta, 39. lična zamjenica.

Rješenje križaljke iz prošlog broja: Vodoravno: 1. strop, 6. A-tina, 11. elektrovario, 14. par, 15. Oskar, 16. are, 17. Ot, a, 19. ter, k, 21. t s, 22. Piola, v, 25. citat, e, 27. nastaniti, 30. Juan, 31. eta, 32. atar, 34. alk., 35. elita, 37. eli, 38. maske, 39. Avala. (J. V.)

ISPRAVAK

ADVOKAT MILIVOJ GRUBIŠIĆ ponovno je otvorio svoju advokatsku kancelariju u ulici Ive Lole Ribara, br. 13 (preko puta nove zgrade Zavoda Soc. osiguranja). Ovim se ispravila ranija obavijest o navedenoj adresi.

ŠIBENSKI LIST
organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik
Uređuje redakcijski kolegij

Glavni i odgovorni urednik:
Nikola Bego

Uredništvo: Šibenik — Ulica
Jelke Bučić 5 — Tel. br. 5-62

Tekući račun: Komunalna banka
Šibenik broj 435-70-1-7

Rukopisi se ne vraćaju

Pretpлата za tri mjeseca 130,
za pola godine 260, a jednu
godinu 520 Din.

Tisak: »ŠTAMPA« - Šibenik